

199H

Ville Mats		15
Pjörnsborg		16
Thogstippan		17
Bäckhärsten		18.
Nacken	19	Tomte 19.
Strömkeulen		21.
Transguta		22.
Umrstänma		23.
Silverportarna i Solensborg		24.
Trerölegkan i Hållabäck		25.
Grodorna		26.
Blowegras		27.
Mosjekan		28.
Högarna		29.
Katten som följde		30.
Rägnvagnarna		31.
Nyckosagan		32.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

32 Sid

Småland

1994

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1.

Albert Nilsson

Kvistdala, Småland.

Född 1820.

U. västbergska Näs.

Öppstuckad

samma 1928

Sture Nilsson

Vägnar - käringen!

Näs.

Anna - Lena gifte sig med bonden på länsmans-
gården, och de var mycket lyckliga och hade stor
framgång. Så fick barnen. Men för hyschtyg-
ningen rådde han springa ut och byta på betis-
plackarna in på mat. Nu hade tullen i Vägnar
och därav gick han, blev hyschtyg och sjuk.

Så han försunnit, reste mannen till kornmel
nude och han, som prins är i dy. Så var det så, att
man bestade en sten eller en pinne på kornet,
för att man inte skulle bli sjuk.

24.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1994

Alfred Karlman,

Devistdale Småland

Född 1820.

H. vistades på Värmen.

byggteknad

sommaren 1928

Småland

Släkt - källan. 2/

Med husstens byggnad och kyrkan från gården.
Mannen var i säljaren. Alltid hade ägare att
När det gick gott på gården, färdig grov. Aft
upprättade han sig i det från hemmet. Sedan
åter ställdes groven och turen kom för en tid till-
baka. Senare när det åter gott hälsat, upprät-
tade han sig i färdig och tillade mjölke-
starna i enlighet.

1994

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

3.

Albert Paulsen.

Knut del, Småland

Född 1870.

El. viktelsaerh Kåseris.

Eggettskust

sommar 1928

Duellinns

Elämsö - häringen. 3.

En länsmän var arg på henne en dag och slog dem
med en knärlpråk. Stora frunt hade Elämsö-
häringen uppenbarligen för honom. En liten tid
därefter dog han, när han var och drog på skuren.

En gång tillade han med stora ögon in genom
fruntens, under det att hundarna skälde.

1994

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

4.

Alfred Carlsson

Dunst Dale, Småland

Född 1820

Ö. västergötland, Åre, Thine.

kyrktäburet

samman 1848

Dumskänman.

Blossningning och värtar.

Skä man ingde själningning i kyrktäburene,
skulle man ställa sig på en jirdfrost sten och ut-
tala formeln: "Du inges dom för de döda och
för minne värtar" Skä skulle man bli fri för
värtarna.

1994

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

5.

Alfred Paulsson

Kustale, Småland

Född 1820

H. vistelseort Väsnäs.

Eggtäckmet

samman 1928

J. Paulsson

Väsnäs kyrkbackar.

Väsnäs kyrkbackar sjönks en gång i Räck-
pöcken. Men ena fick man upp igen, men den
andra är där än i dag. Man fick upp den till
ytan men så var det någon som inte orkade
hålla i tyg, och då sjönk den igen.

Albert Karlsson

Kustdeln, Småland

Född 1859

Ö. västsvensk Kåsum.

Ögryttskaret

samma 1858

Karlsson

Älskligt.

Om många frihetens glädjekarke efter
salnedgången, så fri man älskligt, som
hatar med nälskärter.

1994

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

7.

Alfred Karlsson

Kväddala, Småland

Född 1870.

H. vistskapat Kärnan

Appteknat

summan 1928

Thullinsson

Blassen.

Blassen trodde man skilde skatten, och
då de stannade, plöjde man gräv efter
den.

1994

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

8.

Albert Karlsson.

Travstada, Småland.

Född 1857.

H. vistskörd Körm.

Äppelträd

samman 192 F

Dane Körm

Körm.

Körm och en man emnatten. En nakt stack han
en körm med en trasa på i nyckelhålet, och om
morgonen låg ett fint fruntimmer hos ha-
nem. De var gifta i själva och kunde lyck-
ligt tillammans. Han så en dag frände
han henne, om han visste, varifrån han var
kommen. På han så pekade på nyckel-
hålet, flög han genast ut genom dör och var
fruntimmer.

1994

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

9.

Alfred Wahlman,
Midsjöla, Småland
Född 1870.
H. antebestånd Västerås

Uppförnad
sammanl. P. L. &
Folkminnesarkiv

Skogsruven.

Königs hemmet var tomt i fem timmer. Den ville
hata honom för dessa gjallar. En gång fick de
fäst i skogsruven i granskogen och König
lät dem i sig sjötusen stund. Men när skogs-
ruven misshandlade honom, brände han
skips. König ilade då till och hjälpte
honom. Detta omgärde med skogsruven
beaktat hos honom all lust att närmare
omgås med honom.

1994

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

10

Alfred Kuchan.

Quistdals Småland.

Född 1820.

El. västergötland Kuchan.

Kyrktubnad

sammalen 1928

Thunellinsan

Kasjutan.

Kasjutanens symptom var trötthet och allmän
illamående. Den mättes med ett snöre. Man
mätte varje led och såg knutar för artkärn-
an och uppmanade svårheten.

1994

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

11.

Albert Carlson,
Kristdala, Småland
Född 1820
H. västergötska Kåren

Ögrytshuset
summar 1928
J. H. Kinn

Villapackats.

Bevänder sig att bota benmärk, som man helt
oaväntat kunde få i lufta, men skulle skjuta
i alla rikthållningar över patientens huvud med
naglar och här i skottet.

Albert Karlman

Kvistdala, Småland

Född 1820

El. vistskapet Kårum.

Äppelträd

sommaren 1928

Thurellsman

Thurellsman.

Thurellsman uppenbarade sig en gång för
en man i vit gestalt, Elan gjorde honom ill-
skrop genom skogen, gick allt fortare och for-
tare, så mannen hade svårt för att följa
med, och komnade honom på att han knapp-
ast kunde gå hem.

1994

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

13

Maret Paulsen,

Maret del. Ameland

Född 1828.

H. visterhavet Kårum

Hjortekmat

sammaen 1928

Paulsen.

Snapphane gratten.

Om Snapphane gratten i Kårum berettes,
at där hadde mennisker under snapphane-
huigen.

Albert Karlsson.

Kvistdala, Småland.

Född 1820.

H. västergötland Näs.

Lynskubnet

samma 1928

Tharlinnen

Lokallismen.

Lokallismen hade en gesäll, som smidde grov
till befolkningen. Snopparna ville försä
kran, men smiden försökte sig genom att
stöka ut glädde jän genom grovhet, me-
dan gesällen smidde.

1994

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

157

Albert Karlman,
Duvstolala Småland,
Född 1820,
H. vinstelsovet Kårum,

Eggtecknad
samma 1928
Duvstolman

Lille-Kats.

Lille-Kats, hette snappkennens främste
anförare. Han var från Willand. Hans fulla siges
ha följt honom vid Oulundsjön. Hans guld
fanns annu kvar.

1994

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

16.

Albert Isaksson,

Kvistdals Småland.

Född 1870.

H. vinstelseart Näsman.

Uppskrift

samman 1928

J. Thellénsson.

Björneborg

En viddare från Näsman var ute i krig och var till
or, Hans hustru (eller dotter) beströades under
tiden av en längre barch: Näsman boende viddare,
men när den fristående kom hem, blev rö-
varen rädd och flydde till kyrkan. Men kyrkan
satte den fristående mannen eld på och brände
rövaren inne. Därefter han återgick den fristående
i livet var man inte, men till dess
minne uppkastades de nu granbarnens boll-
arna vid Björneborg.

1994

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

17

Alfred Karlsson.

Munkdele, Småland

Född 1820.

H. wistelsaef Kåsom.

Kypstuber.

sommar 1928

Thulekinn.

I kypstippen.

En skrift i Småland hade skypstippen till
fästare, och han var mycket efterhängsen. På
huset hade han lågt hår. När han blev för tröt
på henne, sade han till henne: "Tag ett hår o.
lägg i pipan!" Han gjorde så, och ganska snart
sann henne. Men han dog inte ganska, utan bad
att få säga hennes fröken, Han visade då från
hans pipan, och han hark av den.

1994

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

18.

Albert Karlman.

Kunstdel. Småland

Född 1820

Ö. visterkeart Kåmm.

Lypteknisk

samma 1928

Frueblänner

Bäckhästen

Bäckhästen har upptäckt i Jämsen vid Västana.
Det var stämningen, som uppenbarligen
i hästgestalt.

1994

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

19.

Albert Karlsson.

Knutsholms, Lundalund.

Född 1820.

H. vistses av Näsaren.

Nygårdshuset

sommaren 1928

Fruen hinner

Näcken.

I Skinnaregälen i Bjälby var mycket fisk på
gädda, mört och abborre, men näcken var all-
deles osynlig och tillköt mig en abborre där. En
gång var en fiskare ute med en hvar och fick
mycket fisk, men när näcken fick se honom
blev han varande, tog hans fiskredskap och
i en vinchvind kastade han honom upp på
land.

1994

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

20.

Albert Karlsson.

Kust del. Småland.

Född 1870.

U. västergöt. Kösåsa.

Hjertekniet

samma 1928

Thullinns

Tanten.

Tua' tante gubben bjöd på mat på stället
och åtog sig att rensa äden. Tanten lät men
skreddaren sy socker till dem, men då upphörde
de med arbetet. "Inta sitta, inte stå, inte
lata mer vår gubbs sock", sa de.

1994

21.

Albert Karlsson.

Kristdals, Småland

Född 1870.

U. västergötlandskän

Tryckare

1928

Trullöv

Stämman.

Stämman plöjde spela under Västern
her. Om man spelade stämman dess, så
dånsade till slut alting, och till sist ty
stämman spelmannen, som inte stämman
skuras av, ty ej kunde han inbörstanna.

Alfred Karlsson.

Kvistdala, Småland

Född 1820.

Ö. västberget Västerås

Uppförelse

samma 1928

Ö. västerås

Famnsynte.

En gammal i Västerås så många dagar i präst
en äldre, som sen intäppade, och en man
med namn Vils Larsson i Västerås, när han
gick vägen fram, to par personer, som han
sen mötte tre kilometer längre fram.

1994

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

23.

Alfred Karlsson

Kuipdala, Småland

Född 1820

H. vithersat Väster,

Ingstebred

sammun 1828

Småland

Minstämman.

För Kuipdala.

Minstämman har också bestämt, genom att
man kunde att hål i en hjälke i ladugården
och sätta en grön skrinne i hålet, det skulle
ärligt hjälpe.

1994

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

24.

Alfred Karlsson.

Kustfärd, Småland.

Född 1820.

H. västergötland Västman

Uppförelse

sammanl 1828

Thunberg

Silvargröns i Salsburg.

Silvargröns gründe Salsburgs silvargröns i ett valv med en lång gång. Efter krigets slut skickades en man med ett rep om livet in i valvet, men när man drog till-baka repet, fann det inte mer med av mannen än lite blod på repet.

1994

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

25

Albert Zutsen

Kustala, Småland

Född 1820.

U. vistelse i Näs.

Hjertebrett

samman 1958

Fruktans

Småhyckan i Hålabäck.

I Hålabäckgård, Drammenstads församling, Blekinge län
man intet små på grund av förtäring. Så vände
man sig till en klok gammal, som sa, att ingen
skulle en frimående kvinna komma till gårdens
med ett hyck och beklaga. Hon skulle aldrig få ha
när på stället. Så skedd också. Och som den blide
itt till, berättade bruden i en bänk, som var
i när och rader. Högare därefter hade de båda
igen.

1994

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

26.

Alfred Zachman,
Bursådel, Småland.
Född 1820.
H. wistebach Nörm.

Uppskrift
sammaen 1928
Ducklinn

dyrdsina

dyrdsina ha varit människor. De förvandlades
till gudar på grund av hjälped, och om man
stolt över sin klädsk och var vid en guda, så
bli man en guda.

1994

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

27.

Albert Karlsson

Drusfåla, Småland

Född 1820

Ö. visterke art Könn.

Uppfunnet

samma 1928

Thuchkinnon

Monyrar.

Monyrar pinnshade vitt, samman betade
genom att vita knar med kindsticker på en
gunders hud.

1994

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

28.

Albert Karlsson

Kvistdale, Småland

El. instelare och skänner

Född 1870.

Appteknad

samma 1928

Thue Karlsson

Kasjuben.

Om man didade en gorda fick man mo-
ryuben.

1994

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

29.

Albert Karlman

Christdale, Småland

Född 1820.

U. vistsesamt Kärnan

Uppskrift

samma 1928

Thaullin

Hägarman

I Hägarman: Kärnan ha snappskaner en
gång hållit till, och från en grädd i närheten
gick en gång under jorden till Hägarman.

1994

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

30.

Alfred Karlsson

Musödal, Småland,

Född 1890.

U. vistelse på Värmen,

Uppskrift

sommaren 1928

Thullén

Dratten som förebild.

Om en hatt springer över vägen från höger
till vänster, så betyder det tur och darsällskap,
från vänster till höger betyder försigelse.

1994

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

32.

Albert Karlsson.

Mistdals, Småland

Född 1820.

Hr. vistskapet Västerås

Appteknisk

samman 1928

Thullinman

Kyrksågner.

En gammal en tyne på Råhults gård.
Den ene hjälpen åt han upp där Järnsågs
kyrkumästare, men så blev han skänd
och satte sig så där gammalsågs kyrka
nu ligger.